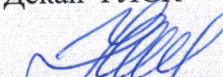

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 Національний авіаційний університет
 Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
 Кафедра авіаційної психології

УЗГОДЖЕНО
 Декан ФЛСК

 Н. Ладугубець

« 11 » 05 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальної роботи

 А. Полухін

« 14 » 05 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Психологія розвитку критичного мислення»

Галузь знань: . 05 "Соціальні та поведінкові науки"
 Спеціальність: 053 "Психологія"
 Освітньо-наукова програма: «Психологія»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна, вечірня	2	90/3,0	10	20	-	60	-	-	Екзамен 2 с
Заочна	2	90/3,0	6	4	-	80	-	-	Екзамен 2 с

Індекс РДФ - 8 - 053 / 21 – 1.3.3
 Індекс РДФ - 8 - 053 / 21 – 1.3.3

СМЯ НАУ РП 12.01.11-03-2021

Робочу програму навчальної дисципліни «Психологія розвитку критичного мислення» розроблено на основі освітньої-наукової програми «Психологія», навчальних та робочих навчальних планів РДФ-8-053/21, РДФ-8-053/21 підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) ступеня «Доктор філософії» за спеціальністю 053 «Психологія», за якими університет проводить підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
доцент кафедри
авіаційної психології

О. Лич

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 053 «Психологія» (освітньо-наукова програма «Психологія») – кафедри авіаційної психології, протокол № 6 від 06 квітня 2021 р.

Завідувач кафедри

Л. Помиткіна

Гарант освітньо-наукової програми

Л. Помиткіна

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 5 від « 11 » 04 2021 р.

Голова НМРР

А. Кокарєва

УЗГОДЖЕНО
Директор Інституту новітніх
технологій та лідерства

П. Горінов
« 12 » 05 2021 р.

УЗГОДЖЕНО
Завідувач аспірантурою та
докторантурою

І. Жудова
« 12 » 05 2021 р.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник - 2

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	7
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)	7
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	7
3.1. Методи навчання	7
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	7
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	8

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Психологія розвитку критичного мислення» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни. Дана навчальна дисципліна належить до циклу дисциплін з оволодіння глибинними знаннями зі спеціальності та є невід'ємною складовою сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль фахівця-науковця з психологічної галузі. Знання з дисципліни сприяють становленню у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти світоглядної основи наукової діяльності майбутнього науковця-теоретика та науковця-практика, завдяки засвоєнню знань з курсу та систематизації й узагальнення наявних у них професійних знань.

Метою викладання дисципліни «Психологія розвитку критичного мислення» є підготовка фахівців вищого рівня – ступеня доктора філософії, спроможних приймати науково обґрунтовані, практично доцільні рішення на високому науковому рівні та застосовувати операції критичного мислення у сучасній психолого-практичній та психолого-теоретичній практиці.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- опанування знаннями про психологічні теорії мислення, види, форми та операції мислення;
- опанування знаннями про індивідуально-особистісні особливості особистості з критичним мисленням;
- оволодіння техніками, методиками та прийомами розвитку критичного мислення для наукового та побутового рівнів;
- розвиток умінь знаходити істину, пастки та стереотипи при отриманні та аналізі інформації;
- розвиток навичок запобігати маніпуляціям, використовуючи прийоми спростування та аргументацій;
- розвиток доказового та переконливого мовлення при полеміці, дискусіях, дебатах;
- оволодіння та застосування прийомів розвитку нестандартного мислення.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел на основі сучасних методологій наукової діяльності (ПР01). Уміти критично і системно оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок (ПР04). Аргументувати наукові доводи при написанні наукових текстів та при публічних виступах. Вміти формулювати власну наукову позицію та доводити результатами об'єктивних досліджень. Уникати пасток та стереотипів мислення у професійному середовищі, у науковій сфері. Використовувати техніки та прийоми розвитку креативного, творчого та критичного мислення.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен набути такі **компетентності**: здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК02); Здатність критично оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок (СК04.); здатність до метапізнання та операцій мислення у розширені наукового світогляду; здатність критично оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових пошуків; здатність застосовувати техніки розвитку критичного мислення; вміння аргументувати власні судження, приймати рішення в індивідуальному та колективному форматах; вміння обробляти та піддавати сумніву великі обсяги інформації; вміння уникати пасток та стереотипів мислення; вміння формулювати власну наукову позицію.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Психологія розвитку критичного мислення» базується на знаннях дисциплін «Філософія науки та інновацій», «Тенденції розвитку та сучасний науковий дискурс спеціальності "Психологія"» та є базою для вивчення навчальних дисциплін: «Вчинковий потенціал сучасної людини: проблеми і перспективи», «Психологічний супровід процесу індивідуації в консультуванні та терапії».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля №1 «**Основи та технології розвитку критичного мислення**», який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль №1 «Основи та технології розвитку критичного мислення»

Інтегровані вимоги модуля №1: розуміти зв'язок критичного мислення з іншими видами мислення; критичного мислення з побудовою комунікативної взаємодії, з розвитком креативності та успішною роботою у команді; знати психологічні особливості процесу критичного мислення; знати про індивідуальні особливості мислення та враховувати при проведенні емпіричних досліджень; вміти застосовувати методи, вправи, прийоми розвитку критичного мислення; вміти використовувати методи дослідження мислення.

Тема 1. Психологія критичного мислення

Зміст поняття «критичне мислення». Історичний екскурс у розвиток критичного мислення. Критичне мислення як одна із ключових навичок майбутнього. Зв'язок критичного мислення з комунікацією, креативністю, роботою у команді. Вивчення психологічних особливостей процесу критичного мислення. Критичне мислення та освітній процес. Особистісні характеристики людини з розвинутим критичним мисленням. Критичне мислення як пізнавальна активність.

Тема 2. Метапізнання як знання мисленнєвих процесів

Метапізнання у науковому просторі. Метапізнання та мислення. Метапізнання та знання. Рефлексивність як компонент метапізнання особистості. Цілісність мислення. Нестандартне мислення. Критичне мислення та знання. Критичне мислення та рефлексивне мислення – метакогнітивний розвиток. Психологічні механізми

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія розвитку критичного мислення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-03-2021
		стор. 6 з 12	

метакогнітивного моніторингу. Технології мислення. Індивідуальні особливості мислення.

Тема 3. Методи та техніки розвитку критичного мислення

Методи дослідження мислення. Методика розвитку критичного мислення. Вправи розвитку критичного мислення. Формування критичного складу розуму. Методи роботи з неефективними засобами мислення. Навчання критичному мисленню.

Тема 4. Роль критичного мислення у науковому пізнанні

Раціональне проблемно-орієнтовне, критичне мислення у науці. Теорії мислення. Основні теорії пізнання. Стереотипів мислення науковця: виявлення та аналіз пасток. Критичне мислення для побудови професійної та життєвої стратегії. Критичний аналіз інформації для теоретичної частини дослідження. Знання та контекстуальні смисли. Принципи розвитку у психології мислення: біологічна передісторія мислення людини; історичний розвиток мислення людини; онтологічний розвиток мислення людини. Концепція критичного мислення у зарубіжній педагогіці.

Тема 5. Індивідуальні характеристики мислення

Мислення екстраверта та інтроверта. Ознаки критичного мислення. Творче та критичне мислення. Етапи творчого мислення. Особливості мислення та успішність особистості.

Тема 6. Критичне мислення та робота з інформацією

Прийоми роботи з інформацією. Методи критичного аналізу інформації. Мислення як система обробки інформації. Інформація та психологічна теорія мислення. Мислення як процес переробки інформації. Мислення як функціонування інтелектуальних операцій. Розумові дії та операції мислення. Мислення як асоціація уявлень. Мислення як акт переструктурування ситуацій.

Тема 7. Форми та стиль ведення розмови

Інтерпретація дискурсу міжособистісної взаємодії. Методики та техніки аргументацій, доказів, сумніву, заперечення. Прийоми спростування. Тактика переконання. Методики підготовки та проведення ефективних публічних виступів. Типи маніпуляцій та методи захисту від них. Процес мислення та розуміння. Мислення у структурі міжособистісного пізнання. Мислення у структурі впливу на іншу людини. Мислення та комунікація.

Тема 8. Критичність мислення та зрілість особистості

Керування мисленнєвою діяльністю. Мислення як поведінка. Зріла та незріла особистість. «Успіх» та «невдача». Роль в успішній діяльності – IQ, емоційного інтелекту, мислення, розуму, довіри, цінностей та критичного мислення. Піраміда логічних рівнів Роберта Ділтса. Зміни та критичне мислення.

Тема 9. Критичне мислення та прийняття рішення в екстремальних умовах

Технології прийняття важливих рішень. Методика створення ефективної взаємодії у процесі прийняття наукових, особистісних рішень. Методика вироблення ефективної комунікації в процесі прийняття рішень. Мислення як мотивований процес. Мислення в реальній та екстремальній діяльності.

2.3. Тематичний план

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна/вечірня форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Основи та технології розвитку критичного мислення»									
		2 семестр				2 семестр			
1.1	Психологія критичного мислення	10	2	2	6	12	1	1	10
1.2	Метапізнання як знання мисленнєвих процесів	10	2	2	6	12	1	1	10
1.3	Методи та техніки розвитку критичного мислення	10	2	2	6	11	1	-	10
1.4	Роль критичного мислення у науковому пізнанні	10	2	2	6	11	1	-	10
1.5	Індивідуальні характеристики мислення	10	2	2	6	11	1	-	10
1.6	Критичне мислення та робота з Інформацією	8	-	2	6	11	1	-	10
1.7	Форми та стиль ведення розмови	8	-	2	6	10	-	-	10
1.8	Критичність мислення та зрілість особистості	8	-	2	6	6	-	1	5
1.9	Критичне мислення та прийняття рішення в екстремальних умовах	8	-	2	6	5	-	-	5
1.10	Модульна контрольна робота №1	8	-	2	6	-	-	-	-
Усього за модулем №1		90	10	20	60	90	6	4	80
Усього за навчальною дисципліною		90	10	20	60	90	6	4	80

2.4. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри та затверджуються протоколом засідання кафедри, доводяться до відома здобувачів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності аспірантів під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи і технології навчання: робота індивідуальна, проблемна дискусія, рішення інтелектуальних задач, презентація, тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Брунер Дж. Психологія познання. За пределами непосредственной информации. Москва: Прогресс, 1977. 412 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія розвитку критичного мислення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-03-2021
		стор. 8 з 12	

3.2.2. Войтик И.М., Семенов И.Н. Оценка и развитие рефлексивного мышления. Новосибирск: СибАГС, 2001. 144 с.

3.2.3. Выготский Л.С. Мышление и речь. *Познавательные психические процессы* / ред. А.Г. Маклаков. Санкт-Петербург: Питер, 2001. С. 368-396.

3.2.4. Зинченко В. П. Возможны ли целостные представления о мышлении? *Психологическая наука и образование*, 2001. № 2. С. 96-103.

3.2.5. Клустер Д. Что такое критическое мышление. *Русский язык*. 2002. № 29.

3.2.6. Коржуев А.В. Рефлексия и критическое мышление в контексте задач высшего образования. *Педагогика*, 2002. № 1. С. 18-22.

3.2.7. Кроуфорд А., Саул В., Метьюз С., Макінстер Д. Технології розвитку критичного мислення учнів. Київ: Плеяди, 2006. 220 с.

3.2.8. Линдсей Г. Творческое и критическое мышление. *Познавательные психические процессы* / ред. А.Г. Маклаков. Санкт-Петербург: Питер, 2001. С. 445-449.

3.2.9. Ліпман М. Критичне мислення: чим воно може бути? *Вісник програм шкільних обмінів*, 2006. № 27. С. 17-23.

3.2.10. Терно С.О. Теорія розвитку критичного мислення (на прикладі навчання історії): посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2011. 105 с.

3.2.11. Технології розвитку критичного мислення учнів / ред. І. Пометун. Київ: Плеяди, 2006. 220 с.

3.2.12. Тягло А.В. Критическое мышление: Проблема мирового образования XXI века. Харьков: УВД, 1999. 284 с.

3.2.13. Халперн Д. Психология критического мышления. Санкт-Петербург: Питер, 2000. 512 с.

Допоміжна література

3.2.14. Боно Э. Латеральное мышление. Минск: Попурри, 2005. 384 с.

3.2.15. Винер Н. Человек управляющий. Санкт-Петербург: Питер, 2001. 288 с.

3.2.16. Дёрнер Д. Логика неудачи. Москва: Смысл, 1997. 243 с.

3.2.17. Ивин А.А. Искусство правильно мыслить. Москва: Просвещение, 1990. 240 с.

3.2.18. Пометун О. Методика розвитку критичного мислення на уроках історії. *Історія і суспільствознавство в школах України: теорія та методика навчання*, 2012. № 4. С. 9-13.

3.2.19. Щедровицкий Г.П. Мышление. Понимание. Рефлексия. *Избранные труды*. Москва: Шк.Культ.Полит., 1995. С. 449-514.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.4. Психологічний словник. Режим доступу: elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5980/3/O

3.3.5. Репозитарій кафедри. Режим доступу: <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9109>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	3 семестр	3 семестр
Модуль №1		
Виконання письмових завдань на практичних заняттях (15 б. x 1x2)	15	30 (сумарно)
Реферативна доповідь	15	30 (сумарно)
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 здобувач має набрати не менше</i>	18	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	30	-
Усього за модулем №1	60	60
Екзамен	40	40
Усього за дисципліною	100	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачеві, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 1).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем за окремі види виконаної навчальної та самостійної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової та екзаменаційної рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 2).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки здобувача, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до академічної довідки про виконання освітньо-наукової програми.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата Видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

Додаток 1

Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою (рекомендовані значення)

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 2

**Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)